

Hírlevél 2013/5.

- EURÓPAI KÁBÍTÓSZER-JELENTÉS 2013: TENDENCIÁK ÉS FEJLEMÉNYEK
- FÓKUSZBAN A SZINTETIKUS KANNABINOIDOK
- PREVENCIÓS BEAVATKOZÁSOK ETNIKAI KISEBBSÉGBEN ÉLŐKNEK – KÖNYVAJÁNLÓ
- BESZÁMOLÓ A TÚCSERE SZOLGÁLTATÓK ÉVES SZAKMAI TALÁLKOZÓJÁRÓL
- UNODC: NEMZETKÖZI STANDARDOK A KÁBÍTÓSZER-HASZNÁLAT MEGELŐZÉS TERÉN – KÖNYVAJÁNLÓ
- UPSZ! – MÁJUSI AKTUALITÁSOK
- PÁLYÁZATI FELHÍVÁS: EURÓPAI BIZOTTSÁG DPIP PROGRAM
- NEMZETKÖZI ESEMÉNYAJÁNLÓ 2013

EURÓPAI KÁBÍTÓSZER-JELENTÉS 2013: TENDENCIÁK ÉS FEJLEMÉNYEK



Az EU kábítószerügyi központja, az EMCDDA új formában tette közzé Európa kábítószerügyi helyzetére vonatkozó jelentését. Az ügynökség május 28-án egy új tájékoztató csomag formájában mutatta be éves áttekintését, amelyet az eddiginél „idősebb, interaktívabb és átfogóbb módon” készített el.

A csomag fő eleme az **Európai kábítószer-jelentés 2013: Tendenciák és fejlemények**, amely az eddigi, általában ősszel kiadott *Éves jelentés: A kábítószer-probléma Európában* kiadványt váltja fel. A hat hónappal hamarabb kiadásra kerülő, rövidebb, ábrákkal támogatott jelentés a 27 EU-tagállamokban, Norvégiában, Horvátországban és Törökországban megfigyelhető aktuális tendenciákat foglalja össze.

A jelentés mellett a **Kábítószerügyi kilátások** nyújtanak részletesebb áttekintést online, interaktív formában az adott fontosabb témakörökről, aktuális kérdésekről. Idén többek között ezek témakörök kerültek sorra: a Hepatitis C új kezelési formái; magas kockázatú kannabisz-használat; kokainhoz kapcsolódó sürgősségi esetek; valamint az egyre könnyebben hozzáférhető új pszichoaktív szerek ellenőrzése. A csomagba az országokra lebontott adatokat és elemzéseket tartalmazó éves **Statisztikai közlöny** és a **Nemzeti áttekintések** is beletartoznak.

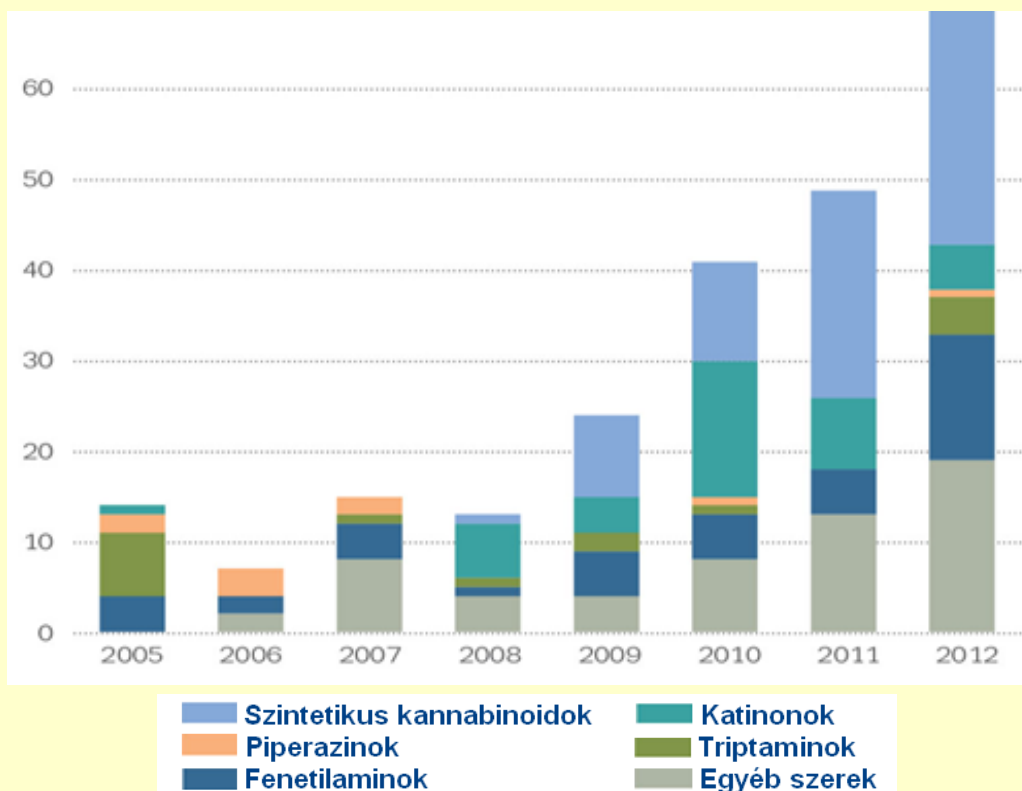
A magyar nyelvű jelentés letölthető a **Drog Fókuszpont honlapjáról**. ■

FÓKUSZBAN A SZINTETIKUS KANNABINOIDOK

2012-ben 73 új pszichoaktív szerről történt bejelentés az Európai Unióban működő Korai Jelzőrendszeren keresztül. Ezeknek többsége, 30 szer a szintetikus kannabinoidok csoportjába tartozott, melyek rendkívül potensek, ezért veszélyesek is lehetnek.

A most megjelent Európai kábítószer-jelentést egy **angol nyelvű, interaktív, online összeállítás** is kíséri, mely a szintetikus kannabinoidok kérdéskörét állítja fókuszába.

Az EU Korai Jelzőrendszerében jelentett új szerek számának alakulása 2005-2012 között



Forrás: European Drug Report 2013

PREVENCIÓS BEAVATKOZÁSOK KISEBBSÉGBEN ÉLŐK SZÁMÁRA



Az áprilisban megjelent tematikus kiadvány egy olyan kérdőíves kutatás eredményeit ismerteti, mely Európa 29 országában vizsgálta a kisebbségeknek szóló prevenciós beavatkozásokat. Az EU 2009-12-re szóló akciótervének keretében megvalósított kutatásba összesen 33 etnikai kisebbséget megcélzó beavatkozás került be; a könyv az általuk fölvetett problémákat, kérdéseket járja körül.

A felmérés eredményeit az EMCDDA figyelembe veszi majd a 2013-15-re szóló, a drogprevenció monitorozására vonatkozó terveiben is, különösen az adatgyűjtés, a tervezés és minőség, és az információterjesztés vonatkozásában.

Az angol nyelvű kiadvány letölthető az [EMCDDA honlapjáról](#). ■

BESZÁMOLÓ A TÚCSERE SZOLGÁLTATÓK ÉVES SZAKMAI TALÁLKOZÓJÁRÓL

A túcsere programban dolgozó szakemberek összehívására idén rendhagyó módon márciusban, közvetlenül a 2012. évre vonatkozó adatszolgáltatási időszak lezárása után került sor.

Mivel 2012-ben, az új három éves pályázati ciklus következtében strukturális átalakulások voltak megfigyelhetők a túcsere programok körében – több új szolgáltató is indított túcsere programot, emellett meg is szűntek/ limitált feltételekkel működtek szolgáltatások – az időpont és a találkozó elsődleges célja az volt, hogy a végleges túcsere beszámoló elkészítése előtt a szervezetek szóban is kiegészíthessék a Nemzeti Drog Fókuszpont által összegyűjtött nyers adatokat, azok pontos és valid interpretálása végett, mintegy kontextust adva annak.



Emellett adekvátnak tűnt a szakmai egyeztetés időpontjának módosítása, mivel az előző évek tapasztalatai azt mutatták, hogy a korábban decemberben megrendezett találkozó során sok információt hoztak magukkal és osztottak meg szóban a szolgáltatók, azonban azt már visszamenőleg nem lehetett beépíteni sem a beszámolóba, sem az Éves Jelentésbe.

Az előzetes túcsere adatok mellett sor került még a 2012. évi HIV/HBV/HCV szűrővizsgálatok összesített előzetes adatainak bemutatására is, illetve az elmúlt évi vizsgálat adatgyűjtéssel kapcsolatos tapasztalatainak az adatszolgáltatókkal történő megvitatására is, hiszen közel minden szervezet, amely részt vett az Országos Epidemiológiai Központ által koordinált szűrőprogramban, képviseltette magát az összejövetelen.

A találkozón részt vett két Romániából érkezett szakember is, akik gyakorlati szempontok szerint mutatták be azt, hogy náluk mi vezetett a HIV járványhoz az intravénás szerhasználók körében, emellett egyikük, az egyik legnagyobb bukaresti túcsere program vezetője, elmondta, hogy ők milyen gyakorlati válaszlépéseket alkalmaztak a programjukban.

A délutáni szekcióban a 2012. évi jogszabályi változások majd az előzetes lefoglalási adatok ismertetésére került sor, amely során a szolgáltatók és a Bűnügyi és Szakértői Kutató Intézet szakértője megvitatották az utcai nevek és a tényleges vegyületek közötti kapcsolódási pontokat, illetve információt cseréltek a szakterületeiken tapasztaltokról.

A nap kiscsoportos majd közös diszkusszióval zárult, ahol minden szervezet – reflektálva a Nemzeti Drog Fókuszpontnak jelentett adataira – beszámolt az elmúlt évi forgalmával, működésével kapcsolatos tapasztalatairól, továbbá a klienskörükben és az injektált szerek tekintetében tapasztalt változásokról is nyújtottak információt.

A konferencián elhangzott előadások a [Nemzeti Drog Fókuszpont honlapján](#) elérhetők.

Több előadás előzetes adatokat tartalmaz, a végleges adatokat 2013. novemberében az Éves Jelentésünkben jelentetjük meg. Amennyiben mégis addig szeretné valahol meghivatkozni az előadásokat/adatokat, kérjük, azt a Nemzeti Drog Fókuszponttal előzetesen egyeztesse.

Az elhangzottakkal kapcsolatban bővebb információt ad:

Tarján Anna <tarjan.anna@oek.antsz.hu> ■

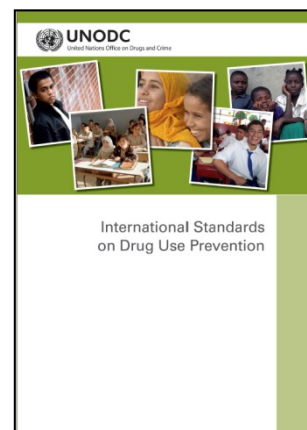
UNODC: NEMZETKÖZI STANDARDOK A KÁBÍTÓSZER-HASZNÁLAT MEGELŐZÉS TERÉN

A drogprevenziós minimum-követelmények fontosságát és a kérdés aktualitását jól jelezi, hogy az **EMCDDA prevenciós standardok magyar nyelvű kiadásának** megjelenésével csaknem egy időben, a UNODC is kézikönyvet jelentetett meg a témában.

Míg az EMCDDA kiadványa kifejezetten az európai gyakorlatra és a prevenciós beavatkozások tervezésének és megvalósításának **mikéntjére** koncentrált, addig a most megjelent UNODC kézikönyv a beavatkozások **tartalmára** helyezi a hangsúlyt.

A könyvben bemutatott nemzetközi standardok számba veszik a jelenleg rendelkezésre álló tudományos bizonyítékokat és bemutatják a pozitív eredményeket hozó beavatkozások és prevenciós stratégiák legfontosabb jellemzőit, valamint leírják a hatásos nemzeti drogprevenziós rendszerek főbb elemeit és tulajdonságait. A szervezet reméli, hogy „a nemzetközi standardok a döntéshozók és szakpolitikusok segítségére lesznek világszerte, olyan programok, politikák és rendszerek kidolgozásában, melyek valóban hatékony befektetésnek bizonyulnak majd a gyermekek, fiatalok, családok és közösségek jövője szempontjából”.

A kiadvány angol nyelven elérhető a **UNODC honlapján**. ■



UPSZI – MÁJUSI AKTUALITÁSOK

Ajánló

A Budapesten működő, várandós és gyermeket nevelő szerhasználókkal foglalkozó Józan Babák Klub Alternatív Terhesgondozás programja részletes beszámolót jelentetett meg **honlapján** 2012-es tevékenységéről. Az új pszichoaktív szerek használata markánsan jelentkező probléma ebben a speciális csoportban is, a programot igénybe vevők szerfogyasztása alapján. A programba 2012 folyamán jelentkező 44 nőből 28 fő számolt be MDPV használatáról élete során, 22 fő Kristály (az új szintetikus stimulánsok jellemző utcai elnevezése 2012-ben) használatáról. Előfordult még mefedron és „biofű” (véltetően szintetikus kannabinoidok) fogyasztása is a programba kerültek körében. A beszámoló alapján a szintetikus katinonok (mefedron, MDPV, Kristály) injektálása is több gondozott nő esetében jellemző volt. További információkat a programról és az ellátottakról a szervezet **honlapján** olvashatnak.



Az Európai Unió tagállamaiban 2013 májusában megjelent új anyagok:

- az **N-ethyl-1-phenylbutan-2-amine** (N,alpha-diethylphenethylamine; alpha-ethyl-N-ethylphenethylamine), mely azonosításáról Svédország tett bejelentést;
- a **szintetikus kannabinoid N-(1-amino-3-methyl-1-oxobutan-2-yl)-1-pentyl-1H-indazole-3-carboxamide** (AB-pinaca), mely azonosításáról Svédország tett bejelentést;
- a **2-(pyrrolidin-1-yl)-1-(thiophen-2-yl)pentan-1-one** (alpha-pyrrolidinopentiothiophenone vagy α -PVT), mely azonosításáról Magyarország tett bejelentést.

Forrás: A Korai Jelzőrendszer hálózatába a **Tanács 2005/387/IB határozata** alapján érkező bejelentések. ■

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS: EURÓPAI BIZOTTSÁG DPIP PROGRAM

Az Európai Bizottság **Drogprevenció és Információs Programja** (Drug Prevention And Information Programme) közzétette legújabb pályázati lehetőségeit. A legalább két EU tagállamból származó szervezet együttműködését igénylő pályázati felhívás a prevenció, ártalomcsökkentő és kezelési programok támogatása mellett kiemelt prioritásként kezeli a kábítószer-kereslet csökkentéséhez kapcsolódó ismeretek és bevált gyakorlatok azonosítására és terjesztésére, a kábítószer-használat által okozott egészségügyi és szociális problémák tudatosítására, valamint a civil társadalom bevonására irányuló pályázatokat. A támogatásra kerülő program európai szinten kell, hogy hozzáadott értéket teremtsen. A legkisebb pályázható összeg: 75.000 EUR.

A pályázatok leadási határideje: **2013. július 11.**

A pályázati felhívás elérhető az **Európai Bizottság honlapján**. ■

NEMZETKÖZI ESEMÉNYAJÁNLÓ 2013

Időpont	Szervező	Cím	Helyszín	Információ
június				
9–12.	Harm Reduction International (korábban: IHRA)	Harm Reduction 2013: HRI's 23rd International Conference	Vilnius, Litvánia	http://www.ihranet/conference
17–18.	European University Institute	International Symposium 'Drug Control Policy: The European Perspective'	Firenze, Olaszország	http://www.eui.eu/SeminarsAndEvents/Indexed.aspx?eventid=85451
18-19.	EMCDDA	Expert meeting: General population survey indicator	Lisszabon, Portugália	Beszámoló az augusztusi hírlevelünkben
26.	Kábítószer-ellenes Világnap International Day against Drug Abuse and Illicit Trafficking			
27-28.	EMCDDA	EWS meeting and 3rd International Forum on New Drugs	Lisszabon, Portugália	Beszámoló a júliusi hírlevelünkben
július				
1–12.	EMCDDA és ISCTE	Summer school on illicit drugs Europe	Lisszabon, Portugália	http://home.emcdda.europa.eu/events/summerschool2013